

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 6.5.2013
SWD(2013) 163 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument k

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o pridelavi rastlinskega razmnoževalnega materiala in omogočanju njegove dostopnosti
na trgu (zakonodaja o rastlinskem razmnoževalnem materialu)**

{COM(2013) 262 final}
{SWD(2013) 162 final}

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument k

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o pridelavi rastlinskega razmnoževalnega materiala in omogočanju njegove dostopnosti na trgu (zakonodaja o rastlinskem razmnoževalnem materialu)

1. OPREDELITEV PROBLEMA

Ozadje

Vrednost trga trgovskih semen v EU je približno 6,8 milijarde EUR, kar pomeni več kot 20 % celotnega svetovnega trga trgovskih semen. EU je v letih 2002/2003 postala neto izvoznik semen. Sektor rastlinskega razmnoževalnega materiala v EU je na svetovni ravni trenutno zelo konkurenčen: je največji izvoznik z vrednostjo izvoza v višini 4,4 milijarde EUR, kar predstavlja več kot 60 % svetovnega izvoza. Sektor je izjemno koncentriran (10 največjih družb predstavlja skoraj 67 % svetovnega trga za semena), vendar imajo MSP in mikropodjetja ključno vlogo na notranjem trgu, zlasti na nišnih trgih, kot so trgi za ekološke kmetijske rastline.

Rastlinski razmnoževalni material je ključnega pomena za produktivnost, raznolikost ter kakovost rastlin in živil, kar se odraža v nacionalni zakonodaji že od konca 19. stoletja in v evropski zakonodaji. Veljavna zakonodaja EU za rastlinski razmnoževalni material se je razvijala od šestdesetih let prejšnjega stoletja. Danes ta okvir zajema 12 osnovnih direktiv Sveta, ki vključujejo sezname sort kot dovoljenje za trženje in posebne tržne zahteve za različne sorte (semena krmnih rastlin, semena žit, semena pese, semena oljnic in predivnic ter semena zelenjadnic, razmnoževalni material vinske trte, semenski krompir, razmnoževalni material zelenjadnic, razen semena, razmnoževalni material sadnih rastlin, okrasne rastline, gozdni razmnoževalni material).

GSO se obravnavajo v ločeni zakonodaji (Direktiva 2001/18/ES, Uredba (ES) št. 1829/2003 in Uredba (ES) št. 1830/2003) in niso zajeti v tej pobudi.

Opredelitev problema

Čeprav je veljavna zakonodaja EU o rastlinskem razmnoževalnem materialu pomembna za doseganje začetnih ciljev zagotavljanja prostega trženja materiala ter zagotavljanja zdravega in kakovostnega rastlinskega razmnoževalnega materiala, s čimer prispeva k produktivnosti v kmetijstvu, vrtnarstvu ali gozdarstvu, se pojavlja vse več težav:

- kompleksnost in razdrobljenost zakonodaje, neskladnost z drugimi politikami, neobstoječa pravila EU za povračilo stroškov, neusklajen prenos in izvajanje veljavnih direktiv in posledične razlike, na primer pri tehničnih zahtevah, so ovire za vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev za vse izvajalce dejavnosti. Obstaja tudi potreba po večji pravni poenostavitvi in skladnosti politik. Pregled zakonodaje o rastlinskem razmnoževalnem materialu je tako del svežnja pregledov štirih aktov, in sicer o zdravju rastlin, zdravju živali, trženju rastlinskega razmnoževalnega materiala ter uradnem nadzoru hrane in krme;
- togost veljavne zakonodaje pri dodeljevanju nalog pomeni veliko upravno breme za javne organe in omejuje prožnost izvajalcev poslovnih dejavnosti (nekaterih nalog morda ni mogoče opraviti);
- odsotnost horizontalnega usklajevanja z drugimi politikami in strategijami EU je ovira za učinkovitejše izvajanje veljavne zakonodaje, politik in strategij EU (trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, zaščita biotske raznovrstnosti, podnebne spremembe, biogospodarstvo).

Te težave so podrobneje opisane v oddelku 2.3 poročila.

Ob upoštevanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter potrebe po spodbujanju konkurenčnosti evropskih podjetij, zlasti MSP, ter ob upoštevanju načel Komisije v zvezi s pametno pravno ureditvijo ter razvojem gospodarskih in znanstveno-tehničnih posebnosti sektorja rastlinskega razmnoževalnega materiala samo sprememba zakonodaje in njeno izvajanje ne zadostujeta.

Ocenjevanja, analize in obsežna posvetovanja z državami članicami in zainteresiranimi stranmi so pokazali, da je treba sistem posodobiti. To je mogoče doseči s kombinacijo ukrepov na treh oseh, zaradi česar je treba obravnavati naslednje možnosti politike:

- (1) poenostavitev: pravna struktura zahteva znatno poenostavitev v obliki uredbe, da se zagotovijo usklajeno izvajanje v vseh državah članicah in enaki konkurenčni pogoji za vse izvajalce dejavnosti;
- (2) prožnost in delitev odgovornosti: izvajalci dejavnosti zahtevajo večjo prožnost za izvajanje dela v okviru registracije in potrjevanja sort, delo pristojnih organov pa se mora bolj osredotočati na nadzor pridelave rastlinskega razmnoževalnega materiala v EU (od pregleda proizvoda do revizije postopkov). Javne storitve morajo zato imeti finančna zagotovila. Seznam sort rastlinskega razmnoževalnega materiala z enotnim imenom v nacionalnih

registrih in registru EU na splošno je pogoj za trženje ter temelji na določanju istovetnosti (razločljivosti, izenačenosti in nespremenljivosti) in značilnosti (vrednost za pridelavo in uporabo) sorte. Poleg tega se za posamezne partije rastlinskega razmnoževalnega materiala uporablja sistem nadzora kakovosti. Te dejavnosti bi lahko izvajali pristojni organi, izvajalci dejavnosti pod uradnim nadzorom ali (za nekatere kategorije rastlinskega razmnoževalnega materiala) pa bi se lahko izvajale na odgovornost izvajalca dejavnosti. Delitev odgovornosti in večja prožnost bi morali omogočiti splošne prihranke pri stroških z učinkovitejšo in pravočasno organizacijo dela, obenem pa bosta pospešili dostop novih inovativnih sort do notranjega trga;

- (3) skladnost in horizontalne povezave: poleg produktivnosti in kakovosti rastlinskega razmnoževalnega materiala je treba obravnavati tudi trajnost, zaščito biotske raznovrstnosti in podnebne spremembe.

Razvoj problema v primeru, da ne bi bil sprejet noben ukrep

Veljavna zakonodaja dovoljuje, da preglede sort opravljajo le državni organi. Nekatere naloge potrjevanja lahko do določene mere izvajajo izvajalci dejavnosti pod uradnim nadzorom. Vendar omejitve ne omogočajo potrjevanja pod nadzorom za nekatere vrste (npr. krompir) in kategorije rastlinskega razmnoževalnega materiala. To vpliva na poslovanje podjetij z omejenimi možnostmi, zlasti ko se mednarodni okvir nadalje razvija. Če ni sprejet noben ukrep, se pomanjkljivosti sistema večajo in pomenijo vse večje breme tako za uradne organe in podjetja, kar vpliva na konkurenčnost, prilagodljivost zahtevam trga in izvozne zmogljivosti v primerjavi s tekmeci, ki niso iz EU.

Določbe bi lahko postale bolj problematične zaradi vse večjega pritiska na nacionalne proračune. Poleg tega razlike glede tehničnih zahtev za rastlinski razmnoževalni material ne podpirajo vzpostavitve enakih konkurenčnih pogojev za podjetja na notranjem trgu. Zaradi kompleksnosti in razdrobljenosti zakonodaje se bodo ohranile obstoječe nejasnosti pri njenem izvajanju. Nova vprašanja, kot so biotska raznovrstnost, podnebne spremembe in biogospodarstvo, bo veljavna zakonodaja še naprej obravnavala kot obrobne teme.

Sinergije z zakonodajo o zdravju rastlin, ki obravnava zdravstvene preglede rastlin, ki so del postopka potrjevanja za rastlinski razmnoževalni material, ali vključevanje splošnih načel o uradnem nadzoru iz Uredbe (ES) št. 882/2004 ne bi bilo mogoče doseči.

2. ANALIZA SUBSIDIARNOSTI

Zakonodajni okvir o rastlinskem razmnoževalnem materialu temelji na členu 43 Pogodbe o delovanju Evropske unije (skupna kmetijska politika), katere cilji so: povečati kmetijsko produktivnost, zagotoviti primeren življenjski standard za kmetijsko skupnost, stabilizirati trge in zagotoviti redno preskrbo s hrano po razumnih cenah za potrošnike. Lizbonska pogodba določa kmetijstvo kot deljeno pristojnost. Poleg tega pravila o notranjem trgu (člen 114 PDEU) in ohranjanju okolja (člen 191 PDEU) dopolnjujejo pravno podlago za ukrepanje na ravni EU.

Uvedbo zakonodaje o trženju rastlinskega razmnoževalnega materiala v šestdesetih letih prejšnjega stoletja je prispevala k oblikovanju notranjega trga za rastlinski razmnoževalni material. Številne zainteresirane strani so potrdile, da so ta pravila EU pozitivno vplivala na **prosti pretok, razpoložljivost in kakovost** rastlinskega razmnoževalnega materiala ter omogočila lažje trgovanje znotraj EU. Dovoljenja pred dajanjem rastlinskega razmnoževalnega materiala v promet izdajo nacionalni organi in veljajo za vse države članice, zagotavljajo pa odprto konkurenco na enotnem trgu ter ohranjajo elemente subsidiarnosti za države članice ob upoštevanju njihovih nacionalnih potreb (npr. vrednost za pridelavo in uporabo temelji na kmetijsko-ekološki oceni). Brez ukrepov na ravni EU bi se namesto enega uporabljalo 27 sistemov. To bi pomenilo ovire za premike rastlinskega razmnoževalnega materiala na notranjem trgu in večje finančno breme, povezano s potrebnim nadzorom nad zdravjem in kakovostjo rastlinskega razmnoževalnega materiala.

Za kakovost (OECD, UN/ECE) in zdravje (IPPC, STO/Sporazum o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov) rastlinskega razmnoževalnega materiala so bili sprejeti mednarodni standardi, ki utemeljujejo ukrepanje EU za vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev in usklajeno izvajanje. Sistem mora upoštevati svobodo in gospodarsko sposobnost zainteresiranih strani ter MSP in mikropodjetij, da bi zagotovil sorazmernost ukrepov, zlasti zmanjšanje upravnega bremena za zainteresirane strani. Ukrepi za ohranjalne ali vrtničarske sorte pridelovalcem, vključno z nepoklicnimi vrtnarji, pomagajo zagotavljati dostop do širokega spektra rastlinskega razmnoževalnega materiala in imajo pomembno vlogo pri ohranjanju prožnih sistemov v kmetijski proizvodnji in genske raznovrstnosti na terenu. S poenostavljenim dostopom do trga za določene sorte se spodbuja pametna rast.

3. CILJI POLITIKE

3.1. Splošni cilji

- Zagotoviti zdravje in visoko kakovost rastlinskega razmnoževalnega materiala.
- Zagotoviti enoten regulativni okvir, ki podpira inovacije in konkurenčnost.
- Podpirati trajnostno pridelavo, biotsko raznovrstnost, prilagajanje podnebnim spremembam ter prispevati k prehranski varnosti in zmanjšanju revščine.

3.2. Posebni cilji

- Zagotoviti enake konkurenčne pogoje s poenostavljenimi, usklajenimi pravili.
- Zmanjšati nepotrebne stroške in upravna bremena ter povečati prilagodljivost.
- Uskladiti zakonodajo o rastlinskem razmnoževalnem materialu z drugimi nedavnimi strategijami Unije.
- Spodbujati dostop do trga za inovacije na področju žlahtnjenja rastlin.

3.3. Operativni cilji

- Oblikovati en zakon o rastlinskem razmnoževalnem materialu s prilagodljivimi in sorazmernimi postopki.
- Spodbujati usklajeno izvajanje zakonodaje z revizijami in usposabljanjem.
- Spodbujati inovacije z bolj pravočasnimi in obsežnejšimi informacijami v registru EU.
- Povečati preglednost trga in sledljivost prek registracije izvajalcev dejavnosti.

4. MOŽNOSTI POLITIKE

Z opredelitvijo problema so bile opredeljene naslednje glavne osi, vzdolž katerih je treba spremeniti sistem, da bi bil primeren za spreminjajoče se gospodarske, okoljske, družbene in znanstvene okoliščine: (i) poenostavitev temeljnih pravnih aktov (iz 12 direktiv v eno uredbo), (ii) povračilo stroškov ter večja uspešnost in učinkovitost sistema ter (iii) horizontalno usklajevanje z nedavno sprejetimi politikami EU. Preučujejo se različni načini (in sicer večja prožnost, deregulacija ali centralizacija) za izboljšanje učinkovitosti sistema in sočasno ohranjanje zagotovila za zelo kakovosten rastlinski razmnoževalni material, konkurenčnost in obravnavo novih izzivov, kot je biotska raznovrstnost. Na podlagi teh treh osi je bilo v prvi fazi opredeljenih pet možnosti politike, pri čemer sta vsem možnostim skupna pravna poenostavitev in povračilo stroškov. V okviru različnih možnosti so bila v celoti obravnavana vprašanja v zvezi z MSP in mikropodjetji, zlasti za zagotovitev dostopa tem podjetjem do javnih storitev za izvajanje nekaterih nalog, ki jih sama ne morejo izvajati, ter za podporo in nadaljnji razvoj njihove prožnosti, da pridobijo boljši dostop do trga rastlinskega razmnoževalnega materiala.

V nadaljevanju so predstavljeni izhodišče in pet možnosti:

- Možnost 0 – izhodišče: brez spremembe sedanjega stanja (12 direktiv in brez pravila v zvezi s povračilom stroškov).
- Možnost 1 – povračilo stroškov: možnost ne vključuje nobenih sprememb tehničnih določb veljavne zakonodaje ali porazdelitve odgovornosti med izvajalci dejavnosti in pristojnimi organi. Edina sprememba je popolno povračilo stroškov zainteresiranih strani, ki jih imajo pristojni organi v vseh državah članicah, kar v večini držav članic že velja.
- Možnost 2 – vzporedni sistem: za izvajalce dejavnosti je uvedena stopnja prožnosti. Registracija sort je še naprej obvezna za seznam kmetijskih rastlin, ki jih zajema zakonodaja EU (razločljivost, izenačenost, nespremenljivost; vrednost za pridelavo in uporabo), vendar lahko tehnični pregled opravi izvajalec dejavnosti pod uradnim nadzorom. Zahteve za potrjevanje partij rastlinskega razmnoževalnega materiala ostanejo nespremenjene, vendar jih lahko v vseh primerih opravi izvajalec dejavnosti pod nadzorom pristojnega organa. Veljavne posebne določbe se še naprej uporabljajo za ohranjevalne/vrtičkarske sorte.

- Možnost 3 – deregulacija: deregulacija omogoča večjo prožnost. Kot del registracije sort bodo testi razločljivosti, izenačenosti in nespremenljivosti še naprej obvezni, medtem ko test vrednosti za pridelavo in uporabo za kmetijske rastline ni več pravni pogoj. Uradnega potrjevanja ni. Namesto tega se vse partije rastlinskega razmnoževalnega materiala tržijo samo na podlagi nalepke dobavitelja z minimalnimi merili. Veljavne posebne določbe se še naprej uporabljajo za ohranjevalne/vrtičkarske sorte.
- Možnost 4 – izboljšani sistem prožnosti: vzpostavljen je dvojni sistem, ki izvajalcem dejavnosti omogoča znatno prožnost, saj lahko izbirajo med dvema sistemoma, in sicer enim za uradno testirane sorte (razločljivost, izenačenost, nespremenljivost; vrednost za pridelavo in uporabo z merili trajnostnosti) in drugim za neuradno testirane sorte z opisom, ki ga vložnik predloži organu. Potrjevanje rastlinskega razmnoževalnega materiala je omejeno na uradno testirane sorte. Trženje na primer ohranjevalnih sort ali nekaterih sort za nišni trg pa je liberalizirano, saj ni obveznega tehničnega pregleda sort in obveznega potrjevanja rastlinskega razmnoževalnega materiala, tako da se lahko tržijo kot netestirane sorte.
- Možnost 5 – centralizacija: Urad Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO) bo pooblaščen za usklajevanje in odločitev glede registracije sort, ki zajema tehnične preglede (razločljivost, izenačenost, nespremenljivost ter vrednost za pridelavo in uporabo) in poimenovanje sorte. Zahteve za potrjevanje pošiljk rastlinskega razmnoževalnega materiala ostajajo nespremenjene, vendar se potrjevanje lahko opravi pod uradnim nadzorom. Ustanovljeni bodo „referenčni centri za potrjevanje“, katerih naloga bo razviti najboljše prakse za izvajanje primerjalnih testov, poskusov in študij, s čimer se podpira razvoj politike in širjenje znanja o potrjevanju rastlinskega razmnoževalnega materiala. Veljavne posebne določbe se še naprej uporabljajo za ohranjevalne/vrtičkarske sorte.

5. OCENA UČINKOV

Letni tekoči stroški izvajanja določb za registracijo sort v EU znašajo približno 55–60 milijonov EUR. Ugotavljanje razločljivosti, izenačenosti in nespremenljivosti predstavlja 45 % stroškov, ugotavljanje vrednosti za pridelavo in uporabo pa 55 % stroškov. Odhodki za potrjevanje rastlinskega razmnoževalnega materiala znašajo okoli 73–79 milijonov EUR. Večina držav članic že danes v celoti ali delno vrača stroške, le manjši del držav članic jih ne. Vsaj 60 % teh stroškov krijejo pristojni organi v vseh državah članicah. Skupni letni stroški registracije in postopka potrjevanja predstavljajo približno 3 % tržne vrednosti kmetijskih semenskih rastlin (od česar jih vsaj 60 % krijejo izvajalci dejavnosti). Upoštevani so učinki na MSP in mikropodjetja.

Možnost 1 obravnava samo povračilo stroškov. Ta možnost bo izvajalcem dejavnosti omogočila enake konkurenčne pogoje, zmanjšala stroške za pristojne organe držav članic in zagotovila njihovo delovanje v prihodnosti. Ta možnost ne bo vplivala na konkurenčnost in ne bo podpirala inovacij ter doseganja okoljskih ali trajnostnih ciljev. Pristojni organi bodo še naprej zagotavljali razpoložljivost javnih storitev za

opravljanje tehničnih in inšpekcijskih pregledov. Glavni upravičenci tega jamstva bodo MSP in mikropodjetja, ki sama nimajo sredstev za izvajanje teh nalog. Načelo povračila stroškov ne bo znatno vplivalo na MSP in mikropodjetja, ker se v večini držav članic že uporablja in tem podjetjem koristi, saj jim omogoča nadaljnji dostop do uradnih storitev, potrebnih za trženje.

Možnost 2 bo tekmečem na notranjem trgu tudi zagotovila enake konkurenčne pogoje, ker se stroški v celoti povrnejo v vseh državah članicah. Upravno breme se zmanjšuje, saj številne naloge (postopek potrjevanja, testiranje za registracijo) lahko opravijo izvajalci dejavnosti pod uradnim nadzorom. To bo znatno povečalo prožnost izvajalcev dejavnosti, da na trg vnesejo nove sorte. Nekatera delovna mesta se bodo verjetno preusmerila iz javnega v zasebni sektor. Cilj je vsem izvajalcem dejavnosti zagotoviti prožnost, da nekatere naloge po želji opravljajo neposredno, vendar je obenem zagotovljen tudi nadaljnji obstoj javnih storitev, da lahko tehnične in inšpekcijske preglede za MSP in mikropodjetja opravljajo pristojni organi. Ta možnost ne podpira jasno doseganja okoljskih in trajnostnih ciljev.

Možnost 3 vključuje tveganje za zdravje in kakovost rastlinskega razmnoževalnega materiala, ker ne predvideva obveznega postopka potrjevanja. Pristojni organi in izvajalci dejavnosti bodo lahko sicer veliko prihranili pri stroških, vendar odprava postopka potrjevanja pomeni tudi, da bi bilo treba odpraviti zahteve glede enakovrednosti v EU za uvoz semen iz tretjih držav. Verjetno je tudi, da bodo gospodarske dejavnosti, kot je razmnoževanje semen, v večji meri preseljene v države, ki niso članice EU. Slabost za MSP pomeni dejstvo, da je odpravljena vrednost za pridelavo in uporabo, ki služi kot nepristranska informacija za uporabnike, neodvisna od tržne moči prodajalca. Odprava vrednosti za pridelavo in uporabo ogroža tudi okoljske cilje, saj žlahtnjenja rastlin ni mogoče uskladiti s temi cilji.

Možnost 4 tako kot možnost 3 pristojnim organom in izvajalcem dejavnosti zagotavlja dodatno zmanjšanje stroškov, pa tudi več zagotovil za opredelitev značilnosti rastlinskega razmnoževalnega materiala (vrednost za pridelavo in uporabo za uradno testirane sorte). Vendar ostajajo tveganja v zvezi z neobveznim postopkom potrjevanja in registracijo sort. Večjo svobodo delovanja bodo cenili različni izvajalci dejavnosti, zlasti MSP in mikropodjetja, dejavna na nišnih trgih. Ta možnost je dobra priložnost tudi za podporo trajnostnemu kmetijstvu in kmetijski biotski raznovrstnosti, saj je registracija ohranjevalnih/vrtičkarskih sort upravno poenostavljena in bi morala okrepiti dostop do trga na tem področju.

Možnost 5 nudi močna zagotovila glede kakovosti in zdravja rastlinskega razmnoževalnega materiala s centralizirano registracijo sort v EU, izvajalcem dejavnosti pa omogoča enake konkurenčne pogoje. Vzpostavljen je učinkovit in pregleden sistem z usklajenimi tehničnimi zahtevami. Povečala se bo hitrost dostopa do trga za nove, boljše sorte, kar bi lahko dolgoročno vodilo k rasti zaposlovanja. Vsi izvajalci dejavnosti lahko pri CPVO vložijo eno samo vlogo za pridobitev registracije in/ali varstva rastlinske sorte, kar bo poenostavilo zlasti delo MSP. Vendar ta možnost ne predvideva jasnih sredstev, da bi žlahtnjenje rastlin uskladili s cilji trajnostnega razvoja in varovanjem kmetijske biotske raznovrstnosti; bolj je usmerjena k potrebam konvencionalnega žlahtnjenja rastlin.

6. PRIMERJAVA MOŽNOSTI

Zbirna tabela prikazuje celovito primerjavo možnosti pri doseganju ciljev pregleda v primerjavi s sedanjim stanjem.

		Možnost 1	Možnost 2	Možnost 3	Možnost 4	Možnost 5	Najprimernejša možnost
Splošni cilji	Zagotoviti zdravje in visoko kakovost rastlinskega razmnoževalnega materiala	0	0	---	---	0	0
	Zagotoviti enoten in usklajen regulativni okvir, ki podpira inovacije in konkurenčnost evropske industrije rastlinskega razmnoževalnega materiala	+	+	+	++	++	++
	Podpreti trajnostno proizvodnjo, zaščito biotske raznovrstnosti, prilagajanje podnebnim spremembam ter prispevati k prehranski varnosti in zmanjšanju revščine	0	0	-	++	0	++
Posebni cilji	Zagotoviti enake konkurenčne pogoje v celotni EU s poenostavljenimi, jasnimi in usklajenimi osnovnimi pravili o temeljnih načelih, predstavljenih v izboljšani pravni obliki	+	+	+	+	++	++
	Zmanjšati nepotrebne stroške in upravno breme za javne organe ter povečati prilagodljivost za izvajalce dejavnosti, ne da bi pri tem ogrozili splošne cilje politike	+	++	+	++	++	++
	Spodbujati inovacije pri zlahtnjenju rastlin, zlasti v MSP, da bi izboljšali izbiro uporabnikom rastlinskega razmnoževalnega materiala in dostop do raznovrstnih rastlinskih sort, prilagojenih razmeram v Evropi	0	+	0	++	++	++
	Uskladiti zakonodajo o rastlinskem razmnoževalnem materialu z drugimi nedavnimi strategijami Unije (kmetijstvo, biotska raznovrstnost, prehranska varnost, podnebne spremembe, gospodarstvo s pretežno rabo biomase)	0	0	-	+	0	+

Operativni cilji	Zagotoviti poenostavljen pravni okvir za trženje rastlinskega razmnoževalnega materiala – „zakonodaja o rastlinskem razmnoževalnem materialu“ – z vzpostavitvijo poenostavljenih, prožnejših in sorazmernih postopkov	0	++	++	++	++	++
	Spodbujati bolj usklajeno izvajanje zakonodaje v celotni EU z revizijami in usposabljanji	0	0	0	0	++	++
	Spodbujati inovacije z bolj pravočasnimi in obsežnimi informacijami v registru EU	0	0	0	0	++	++
	Povečati preglednost trga in izboljšati sledljivost prek registracije izvajalcev dejavnosti	0	++	++	+	++	++

Legenda: 0: brez sprememb v primerjavi z osnovno možnostjo +: majhen pozitivni učinek ++: velik pozitivni učinek -: majhen negativni učinek --: velik negativni učinek

Najprimernejša možnost

Ker nobena od petih možnosti ne zagotavlja optimalnega ravnovesja med učinkovitostjo sistema, zagotavljanjem kakovosti rastlinskega razmnoževalnega materiala, ohranjanja konkurenčnosti in zaustavitvijo izgube biotske raznovrstnosti, je bila oblikovana in izbrana najprimernejša možnost, ki združuje pet osnovnih možnosti, obenem pa izvajalcem dejavnosti nudi čim večjo izbiro in prožnost. Najprimernejša možnost vključuje elemente možnosti 2, 4 in 5. Cilj te kombinacije je vzpostaviti ravnovesje med prožnostjo za izvajalce dejavnosti in biotsko raznovrstnostjo (možnosti 2 in 4) ter potrebno strogostjo v zvezi z zahtevami glede zdravja in kakovosti (možnosti 2 in 5) za pošteno delovanje trga ter ohranjanje kakovosti in zdravja proizvodov. Vključuje dve horizontalni načeli poenostavitve pravne strukture za rastlinski razmnoževalni material in povračilo stroškov.

Splošna načela so: povračila stroškov za storitve, ki jih izvajajo pristojni organi. Izjeme so mogoče, odvisno od stopnje javnega interesa pri trženju posameznega rastlinskega razmnoževalnega materiala ali v skladu z izjemami, ki jih predvideva revizija Uredbe (ES) št. 882/2004. Izvajalci dejavnosti lahko pod uradnim nadzorom pristojnega organa izvajajo številne dejavnosti na področju registracije in postopka potrjevanja. Za zagotavljanje sledljivosti rastlinskega razmnoževalnega materiala morajo biti vsi izvajalci dejavnosti registrirani. Posebne in stroge obveznosti v zvezi z registracijo in postopkom potrjevanja se uporabljajo za poseben seznam vrst, ki so pomembne za trg EU. Splošne minimalne zahteve se uporabljajo za ves rastlinski razmnoževalni material (vrste, ki niso vključene na seznam) na trgu in zajemajo obveznosti označevanja in zagotavljanje „ustreznosti za uporabo“.

Vloga Urada Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO) se bo razširila, da se centralizirajo vse informacije o sortah rastlinskega razmnoževalnega materiala, ki so registrirane na nacionalni ali evropski ravni. CPVO bo uskladih tehnične zahteve in revidiral nacionalne urade za preskušanje, slednji pa bodo zasebnemu sektorju omogočili testne postaje za izvajanje tehničnih pregledov. Poveča se vloga CPVO pri ureditvi za dostopnost informacij, ki so na voljo o sortah, odobrenih za trženje na notranjem trgu (spletne zbirke podatkov), poleg tega pa preverja tudi imena za vse vloge. Kot alternativo nacionalni registraciji se ponudi centralizirana registracija za sorte, ki ne potrebujejo ocene vrednosti za pridelavo in uporabo s strani CPVO (npr. zelenjava).

Registracija neuradno testiranih sort z uradno priznanim opisom na nacionalni in evropski ravni je možnost, ki je namenjena ohranjevalnim in vrtničarskim sortam za javno dobro. Obstoječe omejitve za trženje ohranjevalnih sort se zmanjšajo.

Medtem ko se ohrani vrednost za pridelavo in uporabo in se določi za vsako vrsto posebej, njena merila v glavnem odražajo javne dobrine in postanejo „vrednost za pridelavo in uporabo za trajnost in zdravje“. Vrednost za pridelavo in uporabo se v največji možni meri uskladi v kmetijsko-ekoloških regijah in se stalno čim bolj izboljšuje, da se upošteva vsak razvoj javnih in zasebnih potreb ter zakonodajnih zahtev.

Obvezen postopek potrjevanja partij nekaterih kmetijskih rastlin se ohrani. Seznam vrst, za katere mora veljati ta obveznost, se določi za vsako posamezno kmetijsko rastlino, da se omogočijo prihodnje spremembe, na primer zdravstvenih tveganj ali

gospodarskega pomena. Pregled pod uradnim nadzorom se razširi na vse vrste in vse kategorije (tj. osnovne in predosnovne kmetijske rastline).

Potrebe mikropodjetij in MSP bo treba še posebej upoštevati: enak dostop do notranjega trga za sorte, ki so jih razvile navedene družbe, bo zagotovljen z ohranjanjem pravil za registracijo (ohranjanje vrednosti za pridelavo in uporabo), ki ne temelji na tržni moči prodajalca. Poleg tega se z možnostjo opisa sorte, ki jo nudi izvajalec dejavnosti (uradno priznani opis) povečajo priložnosti za posebne trge (npr. ohranjevalne sorte), kar je še zlasti pomembno za MSP in mikropodjetja. Pristojni organi vedno zagotavljajo razpoložljivost uradnih inšpekcijskih služb, da opravijo delo, ki ga MSP ali mikropodjetja ne morejo sama opraviti.

Najprimernejša možnost tako izpolnjuje pet glavnih ciljev na naslednji način:

- (1) poenostavitev: ena uredba nadomesti 12 direktiv;
- (2) zmanjšanje upravnega bremena z uvedbo povračila stroškov in prenosa nalog na izvajalce dejavnosti;
- (3) spodbujanje inovacij: izvajalcem dejavnosti se omogoči večja prožnost;
- (4) podpiranje trajnosti, biotske raznovrstnosti in prilagoditve podnebnim spremembam s „trajnostno vrednostjo za pridelavo in uporabo“ ter manjše breme za ohranjevalne sorte;
- (5) zagotavljanje preglednosti in sledljivosti z registracijo vseh izvajalcev dejavnosti in minimalnimi zahtevami za vrste, ki niso uvrščene na seznam.

7. SPREMLJANJE IN VREDNOTENJE

Za oceno uspešnosti uvedenih ukrepov je predlaganih več kazalcev:

- (1) Usklajevanje zakonodaje in njeno izvajanje v državah članicah
 - število zahtevkov za pojasnila in število prejetih pritožb;
 - rezultati revizije Urada za prehrano in veterinarstvo ter CPVO o izvajanju zakonodaje v državah članicah;
 - število obvestil, prejetih od držav članic o nacionalnih ukrepih;
 - funkcionalni register izvajalcev dejavnosti.
- (2) Zmanjšanje upravnega bremena in stroškov ter uvedba prožnosti
 - Registracija sort
 - vloga: število, potreben čas, povračilo stroškov;
 - podjetja vložniki, ki se ukvarjajo z rastlinskim razmnoževalnim materialom, s poudarkom na MSP: število, tip, razvoj;

- število registriranih sort z „uradno priznanim opisom“;
 - število neposrednih uporab za registracijo sort na CPVO.
 - Nadzor kakovosti rastlinskega razmnoževalnega materiala
 - Odstotek potrjevanja pod uradnim nadzorom v primerjavi z uradnim potrjevanjem v državah članicah;
 - stroški nadzora kakovosti rastlinskega razmnoževalnega materiala.
- (3) Vzpostavitev sorazmernih pravil in usklajenost z drugimi politikami in strategijami EU
- število in količina ohranjevalnih in vrličkarskih sort, ki so registrirane in se tržijo;
 - število vrst, ki jih zadevajo ta pravila;
 - usklajena merila za registracijo sort (na primer trajnostna vrednost za pridelavo in uporabo).